

33.

На основу члана 41. став 1. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник Републике Србије“, број 36/2009, 88/2010, 38/2015, 113/2017, 113/2017 - др.закон и 49/2021), члана 44. Статута града Смедерева („Службени лист града Смедерева“, број 2/2019 - пречишћен текст), а по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање града Смедерева,

Градско веће града Смедерева, на 116. седници одржаној 13. фебруара 2023. године, донело је

ЗАКЉУЧАК

1. Усваја се Локални акциони план запошљавања града Смедерева за 2023. годину, који је саставни део овог Закључка.

2. Овај Закључак објавити у „Службеном листу града Смедерева“.

Број 020-9/2023-09

У Смедереву, 13. фебруара 2023. године

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ
ГРАДСКОГ ВЕЋА
Марија Марковић Ставрић, с.р.

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗАПОШЉАВАЊА
ГРАДА СМЕДЕРЕВА
ЗА 2023. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ

I УВОД	3
II ПРОФИЛ ГРАДА СМЕДЕРЕВА.....	4
III ПОДАЦИ О СТАНОВНИШТВУ И ЗАРАДАМА	5
IV СТАЊЕ И ТОКОВИ НА ТРЖИШТУ РАДА У СМЕДЕРЕВУ СА SWOT АНАЛИЗОМ СИТУАЦИЈЕ У ОБЛАСТИ ЗАПОШЉАВАЊА.....	8
V ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА СМЕДЕРЕВА ЗА 2023. ГОДИНУ	15
VI ОСТВАРИВАЊЕ ОПШТЕГ И ПОСЕБНИХ ЦИЉЕВА СПРОВОЂЕЊЕМ МЕРА И ЈАЧАЊЕ ЛОКАЛНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА.....	15
VII МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА	18
VIII КАТЕГОРИЈЕ ТЕЖЕ ЗАПОШЉЛИВИХ ЛИЦА.....	20
IX ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ЛАПЗ ЗА 2022. ГОДИНУ	22
X ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА	23

I

УВОД

Локални акциони план запошљавања града Смедерева за 2023. годину, базира се на статистичким подацима добијеним од Националне службе за запошљавање, Агенције за привредне регистре, Републичког завода за статистику и других извора. Он прати основне смернице и циљеве важних докумената, првенствено Акционог плана за период од 2021. до 2023. године за спровођење Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године, Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године и Закона о запошљавању и осигурању у случају незапослености.

Општи циљ Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године (у даљем тексту: Стратегија) је успостављање стабилног и одрживог раста запослености заснованог на знању и достојанственом раду, док су као посебни циљеви утврђени:

1. Остварен раст квалитетне запослености кроз међусекторске мере усмерене на унапређење понуде рада и тражње за радом;
2. Унапређен положај незапослених лица на тржишту рада;
3. Унапређен институционални оквир за политику запошљавања.

Локалној самоуправи дата је улога и одговорност не само у спровођењу националне политике запошљавања, већ и у креирању локалне политике запошљавања која треба да уважи карактеристике и специфичности локалног окружења, идентификује најрањивије категорије незапослених и прецизира циљне групе за које ће се креирати посебне мере АПЗ.

У току спровођења ЛАПЗ-а врши се континуирано праћење реализације и према потреби предузимају одговарајуће мере за његову успешну реализацију. Крајњи резултати су: смањење незапослености, повећање запослености и јачање приватног сектора.

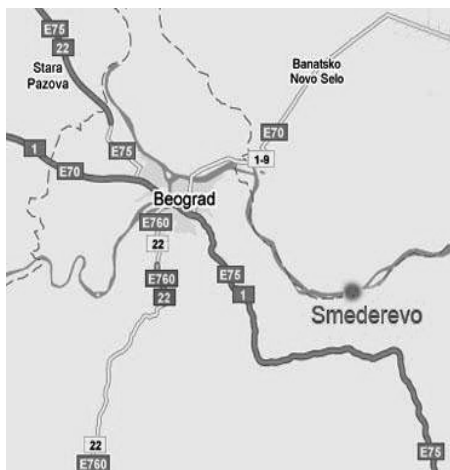
Локални акциони план запошљавања Града Смедерева за 2023. годину (у даљем тексту ЛАПЗ), представља документ јавне политике који се доноси на локалном нивоу ради остваривања општих и посебних циљева предвиђених Стратегијом запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године и Акционим планом за период од 2021. до 2023. године за спровођење Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године.

Овај документ представља инструмент спровођења активне политике запошљавања на локалном нивоу. Њиме се дефинишу приоритети и циљеви политике запошљавања и утврђују програми и мере који ће бити реализовани у 2023. години, како би се достигли постављени циљеви и омогућило одрживо повећање запослености. Циљеви и приоритети, односно програми и мере активне политике запошљавања, усмерени су ка побољшању стања на тржишту рада.

II

ПРОФИЛ ГРАДА СМЕДЕРЕВА

Географски положај (Локација)

Смедерево је позиционирано на $40,39^\circ$ северне географске ширине и $20,57^\circ$ источне географске дужине. Налази се у североисточном делу Републике Србије, на другој по величини европској реци Дунаву. Од престонице, Београда, удаљено је свега 46 км. Основни потенцијал града Смедерева је управо њен карактеристичан микроположај односно изузетно повољан геосаобраћајни положај између два европска коридора: копненог X- ауто-пут и воденог-VII, река Дунав. Ову предност са локалног аспекта сагледавања треба максимално искористити.

Град Смедерево захвата благо заталасано низијско подручје јужног обода Панонског басена, у крајњем северо-источном делу Шумадије. Територија града припада Подунављу и доњем Поморављу. Простире се непосредно испред ушћа Велике Мораве у Дунав, при чему (у хидрографском погледу) највећим делом припада сливу Велике Мораве.

Укупна површина града Смедерева износи 484 km^2 .

Најзначајнија природна предност Смедерева, у односу на суседне градове, али имајући у виду и остале подунавске регионе, је изузетно повољна, заправо стратешки најповољнија географско-саобраћајна локација јер поседује најсевернију луку која може да прими црноморске бродове. Низводно од Смедерева се налази ковински мост, који је уједно последња веза са левом обалом Дунава све до ХЕ „Ђердап I”.

Према Просторном плану Републике Србије, Смедерево је регионални центар и налази се на месту сустицања два приоритетна планирана појаса интензивног развоја (Савско-Дунавског и Дунавско-Велико Моравског), а у плану је да се профилише као лучки град и као мултимодално саобраћајно чвориште.

Општи подаци

Смедерево је Просторним планом Републике утврђено као регионални центар. Функционално подручје Смедерева обухвата територије општина Смедерево, Смедеревска Паланка и Велика Плана, са приближно 180.400 становника (према процени Републичког завода статистику, за 2021. годину). Просторно-функционална организација на нивоу функционалног подручја Смедерева би требало да обезбеди: рационализацију управљања и ефикасније обављање послова из домена свакодневних потреба грађана, организацију јавних служби усклађену са потребама, могућностима и интересима локалних заједница, и ефикасније координирање активности и програма локалних заједница, чији ће значај расти са повећањем децентрализације управљања у Србији.

III

ПОДАЦИ О СТАНОВНИШТВУ И ЗАРАДАМА

1. Основни подаци

Смедерево - Степен развијености: II група (80%-100% републичког просека)

1.1 Становништво и површина

01. Површина (у km ²)	484
02. Број становника према Попису 2002	109.809
03. Број становника према Попису 2011	108.209
04. Број становника 2021 - процена	100.155

1.2 Број запослених/незапослених, зараде

	2019	2020	2021	2022
01. Број запослених	30.339	30.581	32.077	Подаци нису доступни за 2022.
02. Број незапослених	4.455	4.468	3.735	3.178
03. Просечна нето зарада (у РСД)	53.511	56.930	61.615	Подаци нису доступни за 2022.

1.3 Квалификациона структура незапосленог становништва

	2019	2020	2021	2022
01. Неквалификовани	1.456	1.470	1.182	1.025
02. Нижа стручна спрема и полуквалификовани	194	182	162	128
03. Квалификовани	955	962	810	692
04. Средња стручна спрема	1.263	1.212	1.046	867
05. Висококвалификовани	22	22	17	17
06. Виша стручна спрема	129	113	114	103
07. Висока стручна спрема	436	507	404	346
Укупно	4.455	4.468	3.735	3.178

Извор: Агенција за привредне регистре

* Последње ажурно стање се односи на период 01.01 - 30.06.2022. године

2. Структура привреде

2.1 Број привредних друштава

	2019	2020	2021	2022
01. Активних	1.064	1.060	1.064	1.074
02. Новооснованих	68	57	60	30
03. Брисаних / угашених	283	61	50	14

2.2 Број предузетника

	2019	2020	2021	2022
01. Активних	3.507	3.602	3.844	3.902
02. Новооснованих	431	362	519	256
03. Брисаних / угашених	281	269	284	196

2.3 Број удружења

	2019	2020	2021	2022
01. Активних	475	487	507	519
02. Новооснованих	20	15	25	14
03. Брисаних / угашених	15	6	6	2

2.4 Број задужбина и фондација

	2019	2020	2021	2022
01. Активних	2	2	2	2

Извор: Агенција за привредне регистре

* Последње ажурирано стање се односи на период од 1.1-30.6.2022.

Основни подаци о насељима и витална статистика

Површина (км ²)	484(2021)
Број насеља	28 (2021)
Становништво — процена средином године	100155 (2021)
Густина насељености (број становника/км ²)	207 (2021)
Стопа живорођених	10 (2021)
Стопа умрлих	20 (2021)
Стопа природног прираштаја	-11 (2021)
Очекивано трајање живота живорођених (просек година)	73 (2021)
Просечна старост (у годинама)	43 (2021)
Индекс старења (60+ год. / 0–19 год.)	139 (2021)
Просечан број чланова домаћинства	3,09 (2011)
Пројектован број становника (средња варијанта - нулти миграциони салдо)	93914 (2041)
Пројектован број становника (средња варијанта са миграцијама)	91763 (2041)

Становништво према старосним групама и полу, период 2020-2021.

	2020		2021	
	Ж	М	Ж	М
Деца старости до 6 година (предшколски узраст)	3142	3247	3075	3238
Деца старости 7–14 година (узраст основне школе)	3983	4227	3952	4151
Деца старости 15–18 година (узраст средње школе)	2242	2290	2211	2266
Деца старости 0–17 година	8813	9182	8692	9096
Број младих (15–29 година)	8602	9208	8455	9037
Радни контингент становништва (15–64 година)	32647	33558	32088	33042
Укупан број становника	51376	49956	50818	49337

Извор: Витална статистика, РЗС

Запосленост и зараде

Регистровани запослени*¹		
<i>према општини рада</i>	28610	(2021)
<i>према општини пребивалишта</i>	32077	(2021)
Регистровани запослени* према општини пребивалишта у односу на број становника (%)¹	32	(2021)
Просечне зараде без пореза и доприноса (РСД)¹	61615	(2021)
Регистровани незапослени**²	2889	(2022)
Регистровани незапослени на 1 000 становника²	38	(2021)

* Од 2015. укључени су и регистровани индивидуални пољопривредници

** стање на дан 31.12.

Извор:

¹ Статистика запослености и зарада, РЗС

² Национална служба за запошљавање

IV

СТАЊЕ И ТОКОВИ НА ТРЖИШТУ РАДА У СМЕДЕРЕВУ СА SWOT АНАЛИЗОМ СИТУАЦИЈЕ У ОБЛАСТИ ЗАПОШЉАВАЊА

Број незапослених на евиденцији Националне службе за запошљавање (НСЗ) значајно је смањен. На дан 31.12.2017. године, на евиденцији Националне службе за запошљавање-филијала Смедерево, било је пријављено 6.541 лице, од чега су 3.480 биле жене. Годину дана касније, 31.12.2018. године, на евиденцији је 5.153 лица, од којих је 2.926 женског пола.

Тај број 31.12.2019. године износи 4.455 лица, од чега је било 2.513 жена. У односу на последњи дан 2018. године, број незапослених на евиденцији смањен је за 698 лица, од чега је 413 жена.

Индикатори тржишта рада у 2020. години бележили су позитивне трендове, неравноправан положај полова на тржишту рада је и даље присутан. Од 5.697 незапослених, чак 3.352 лица женског пола, тј. скоро 59 процената. Пандемија вирусом Корона, утицала је на све сегменте живота, па и на поновни скок у броју незапослених на евиденцији, где је уместо 4.455 лица, 5.697 лица, нешто више од 1.200 новопријављених.

Највише запошљавања било у прерађивачкој индустрији, сектору трговине и поправке моторних возила, али и у сектору административних и помоћних услужних делатности. У ова три сектора упуслено је, на краћи или дужи период, чак 60 процената незапослених лица.

На дан 31.12.2021. године, на евиденцији Националне службе, налазило се 3.735 незапослених лица, а годину дана касније, 31.12.2022. године, њих је 2.889. Ово је уједно, најнижи број незапослених у последњих неколико година. Овај број се, у односу на стање од пре само пет година, више него дупло смањило, са 6.541 лица 31.12.2017. године, на 2.889 лица 31.12.2022. године.

**НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА ПО ПОЛУ И ГОДИНАМА СТАРОСТИ
НА ДАН 31.12.2022. ГОДИНЕ**

		Незапослена лица	
		Укупно	Жене
Године старости	15 - 19 година	146	69
	20 - 24 године	203	121
	25 - 29 година	232	142
	30 - 34 године	266	171
	35 - 39 година	299	174
	40 - 44 године	344	217
	45 - 49 година	322	208
	50 - 54 године	332	201
	55 - 59 година	383	236
	60 - 64 године	362	176
	УКУПНО	2.889	1.715

Из приложене табеле се види да је већина незапослених лица старости од 55-59 година. Поред чињенице да основни индикатори тржишта рада и у 2022. години бележе позитивне трендове, и даље је више жена међу незапосленим лицима, односно према подацима из табеле то је 59%.

**НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА ПО ПОЛУ И СТЕПЕНУ СТРУЧНЕ СПРЕМЕ
НА ДАН 31. 12. 2022. ГОДИНЕ**

	Незапослена лица	
	Укупно	Жене
Укупно	2.889	1.715
I степен стручне спреме	921	500
II степен стручне спреме	123	33
III степен стручне спреме	564	290
IV степен стручне спреме	842	593
V степен стручне спреме	10	1
VI-1 степен стручне спреме	92	70
VI-2 степен стручне спреме	105	78
VII-1 степен стручне спреме	231	150
VII-2 степен стручне спреме	0	0
VIII степен стручне спреме	1	0

Посматрано према образовној структури, најзаступљенија су лица без квалификација и незапослени са средњим нивоом образовања четвртог степена. На евиденцији Националне службе за запошљавање, Филијала Смедерево, скоро 61 проценат незапослених има I или IV степен стручне спреме.

ЗАСНИВАЊЕ РАДНОГ ОДНОСА ПО ОБЛАСТИ ДЕЛАТНОСТИ И ПОЛУ
01.12. 2022 – 31. 12. 2022.

		УКУПНО	
		Укупно	Жене
A	Пољопривреда, шумарство и рибарство	117	38
B	Рударство	41	3
C	Прерађивачка индустрија	2.194	762
D	Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	76	13
E	Снабдевање водом; управљање отпадним водама, контролисање процеса уклањања отпада и сличне активности	207	43
F	Грађевинарство	968	71
G	Трговина на велико и трговина на мало; поправка моторних возила и моторцикала	1.172	457
H	Саобраћај и складиштење	761	76
I	Услуге смештаја и исхране	984	420
J	Информисање и комуникације	400	161
K	Финансијске делатности и делатност осигурања	104	71
L	Пословање некретнинама	40	17
M	Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	583	282
N	Административне и помоћне услужне делатности	1.093	374
O	Државна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	781	457
P	Образовање	794	559
Q	Здравствена и социјална заштита	562	427
R	Уметност; забава и рекреација	215	75
S	Остале услужне делатности	286	167
X	Без података	1	0
U	Делатност екстериторијалних организација	1	1
	УКУПНО	11.380	4.474

Незапослена лица на евиденцији на дан 31.12.2022. године

Подручје рада/ група занимања		
	Укупно	Жене
	2.889	1.715
Пољопривреда, производња и прерада хране	173	113
Шумарство и обрада дрвета	22	6
Геологија, рударство и металургија	42	27
Машинство и обрада метала	284	65
Електротехника	124	25
Хемија, неметали и графичарство	41	34
Текстилство и кожарство	120	119
Комуналне, тапетарске и фарбарске услуге	14	5
Геодезија и грађевинарство	34	19
Саобраћај	85	31
Трговина, угоститељство и туризам	316	224
Економија, право и администрација	397	305
Васпитање и образовање	40	29
Друштвено-хуманистичко подручје	39	31
Природно – математичко подручје	81	56
Култура, уметност и јавно информисање	49	38
Здравство, фармација и социјална заштита	91	78
Остало (личне и верске услуге и нераспоређени)	937	510

Из приложене табеле може се видети да је на дан 31.12.2022. године, скоро 35 процената незапослених на евиденцији Националне службе за запошљавање завршило занимања која се групишу у три сектора:

1. машинство и обрада метала,
2. трговина, угоститељство и туризам и
3. економија, право и администрација.

Из претходне табеле, у којој су подаци о заснивању радног односа према области делатности и полу, види се да је у 2022. години, највише запошљавања било у прерађивачкој индустрији, трговини и административним и помоћним услужним делатностима.

**НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА ПО ПОЛУ И ДУЖИНИ ТРАЖЕЊА ПОСЛА
НА ДАН 31.12. 2022. ГОДИНЕ**

	НЕЗАПОСЛЕНА ЛИЦА	
	Укупно	Жене
Укупно	2.889	1.715
До 3 месеца	562	342
3 до 6 месеци	280	159
6 до 9 месеци	170	104
9 до 12 месеци	150	88
1 до 2 године	406	235
2 до 3 године	170	105
3 до 5 година	261	150
5 до 8 година	311	175
8 до 10 година	165	88
Више од 10 година	414	269

Стопа дугорочне незапослености представља проценат незапослених годину дана и дуже у укупном броју активних становника узраста (15+). Према исказаном прегледу у табели, види се да лица која су на евиденцији дуже од 5 година, чине више од 30 процената укупно незапослених лица.

SWOT Анализа ситуације у области запошљавања

Снаге	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Током последњих година евидентан је пораст запослености и смањен број незапослених на евиденцији НСЗ (са 6.541 лица на дан 31.12.2017. године на 2.889 лица на дан 31.12.2022. године) ➤ До отварања нових радних места највише је дошло у секторима машинске индустрије и ауто- индустрије ➤ Степен развијеност локалне заједнице ➤ Постојање индустријске зоне са комплетном инфраструктуром ➤ Одличан положај који град има у односу на најзначајније саобраћајнице, коридоре VII и X 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ И поред развијених привредних активности, прилив радне снаге је већи од расположивих радних места; ➤ Нерешени имовински односи на локацијама атрактивним за инвеститоре ➤ Саобраћајна инфраструктура је у лошем стању ➤ Непостојање робне луке и речног пристаништа ➤ Миграције млађег становништва ка већим, развијенијим земљама ➤ Негативан природни прираштај ➤ Захтеви тржишта рада се убрзано мењају што доводи до неусклађености знања, вештина и компетенција радне снаге
Шансе	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Унапређење инфраструктуре ➤ Подстицаји за инвеститоре, како стране, тако и домаће, са једнаким условима ➤ Отварање нових предузећа ➤ Преквалификација незапослених према потребама послодаваца ➤ Стипендирање младих од стране великих предузећа и њихово запошљавање након завршеног школовања , на средњерочном плану, чиме се везују за локалну самоуправу 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ „Рад на црно“ ➤ Затварање постојећих предузећа ➤ Рационализација запослених у јавним предузећима ➤ Високо пореско оптерећење зарада доводи до неисплативости рада. ➤ Потешкоће да се дугорочно незапослена лица врате у радни однос у периоду успореног привредног раста; ➤ Постојање кадрова за којима нема потребе на тржишту рада, а који нису спремни на преквалификацију

V

**ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА
ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА СМЕДЕРЕВА ЗА 2023. ГОДИНУ**

Стратешки циљ Локалног акционог плана запошљавања града Смедерева је смањење незапослености.

На реализацију стратешког циља смањења незапослених, локална самоуправа утиче стварањем адекватних системских, правних, економских и процедуралних претпоставки за повећање запослености, односно уклањањем административних баријера, што доводи до већег броја домаћих и страних улагања. Ефикасна мера за повећање запослености на локалном тржишту рада је и субвенционисано запошљавање и превођење у легалне токове „рада на црно“, чиме се остварује и друштвена корист за локалну заједницу кроз повећан прилив новца у локални буџет, на основу редовне уплате доприноса за обавезно социјално осигурање као и пореза на зараде новозапослених радника.

Приоритетни програми ЈАПЗ-а у 2023. години, као и у претходним годинама, су: самозапошљавање, запошљавање лица са евиденције Националне службе за запошљавање, првенствено из категорије теже запошљивих и јавни радови.

VI

**ОСТВАРИВАЊЕ ОПШТЕГ И ПОСЕБНИХ ЦИЉЕВА СПРОВОЂЕЊЕМ МЕРА И
ЈАЧАЊЕ ЛОКАЛНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА**

Преглед општег циља, посебних циљева и мера утврђених Стратегијом

ОПШТИ ЦИЉ	ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ	МЕРЕ
Успостављен стабилан и одрживи раст запослености заснован на знању и достојанственом раду	1. Остварен раст квалитетне запослености кроз међусекторске мере усмерене на унапређење понуде рада и тражње за радом	1.1. Унапређење услова за развој квалитетне радне снаге
		1.2. Повећање исплативости и квалитета рада
		1.3. Подстицање креирања послова
		1.4. Интегрисање корисника услуга социјалне заштите на тржиште рада
		1.5. Јачање локалне политике запошљавања
	2. Унапређен положај незапослених лица на тржишту рада	2.1. Реализација мера активне политике запошљавања

		2.2. Унапређење спровођења и креирање нових мера активне политике запошљавања
		2.3. Унапређење праћења стања и кретања на тржишту рада и система праћења и вредновања исхода и утицаја мера активне политике запошљавања
		2.4. Унапређење положаја жена на тржишту рада
		2.5. Побољшање положаја младих на тржишту рада
		2.6. Побољшање положаја особа са инвалидитетом на тржишту рада
		2.7. Побољшање положаја незапослених Рома и Ромкиња на тржишту рада
		3. Унапређен институционални оквир за политику запошљавања
		3.2. Јачање капацитета носилаца послова запошљавања, унапређење координисаног деловања и дијалога у области политике запошљавања

*Акциони план за период од 2021. до 2023. године за спровођење Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године

ЈАЧАЊЕ ЛОКАЛНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА

(Стратегија запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године)

Политика запошљавања треба да допринесе остваривању циљева економског развоја спровођењем мера које представљају квалитетан одговор актера локалног нивоа на изазове, потребе и могућности локалних тржишта рада.

Од када је Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености створен основ за децентрализацију политике запошљавања, све већи број јединица локалних самоуправа показује интересовање за ову област и спремност да се активно укључи у унапређење ситуације на локалним тржиштима рада. Локални савети за запошљавање постепено преузимају кључну улогу у процесима дефинисања мера од значаја за унапређење стања и кретања на локалном тржишту рада, које је праћено повећањем издвајања из буџета јединица локалних самоуправа за реализацију мера активне политике запошљавања.

Децентрализација политике запошљавања остаје један од приоритета у наредном периоду с обзиром на вишеструки значај који овај сегмент политике запошљавања има. Наставиће се са промовисањем концепта децентрализације, укључивања свих релевантних актера у процесе планирања и подржавати процес израде и реализације локалних планских докумената у области запошљавања (укључујући и улагање додатних напора да се у процес планирања укључе и оне јединице локалних самоуправа које до сада нису показивале интересовање и мотивисаност). Такође, спроводиће се активности на отклањању недостатака препознатих у локалним планским документима у области запошљавања, како би мере активне политике запошљавања у већој мери кореспондирале препознатим изазовима на локалном тржишту рада и одговориле на потребе категорија теже запошљивих лица на евиденцији Националне службе за запошљавање. Овај процес пратиће модалитети јачања капацитета чланова јединица локалних самоуправа и локалних савета за запошљавање, али и форме размене искустава, примера добре праксе и научених лекција, имајући у виду значај истих за унапређење области локалне политике запошљавања.

Усмеравање мера активне политике запошљавања и приоритетно суфинансирање локалних планских докумената у области запошљавања из оних јединица локалних самоуправа која припадају неразвијеним подручјима, неопходно је додатно преиспитати имајући у виду да последња Уредба о утврђивању Јединствене листе развијености региона и јединица локалне самоуправе датира из 2014. године. Због тога је потребно да се узму у обзир последњи расположиви подаци за израчунавање индекса развијености јединица локалних самоуправа како би се у складу са Методологијом за израчунавање степена развијености региона и јединица локалних самоуправа, донела нова Уредба. На овај начин подршка у суфинансирању локалних планских докумената у области запошљавања биће прецизније усмерена ка неразвијеним јединицама локалних самоуправа и девастираним подручјима.

Имајући у виду да је незапосленост значајан фактор ризика од сиромаштва на индивидуалном и породичном плану, а да се интензитет ризика повећава у корелацији са другим факторима, како личним, тако и породичним и срединским, по обављеном мапирању рањивих група на одређеној територији, целисходно је скројити мере подршке које су индивидуализоване, односно направљене према потребама припадника тих рањивих група.

Ради даљег унапређења локалне политике запошљавања и развоја међусекторског приступа у раду са незапосленим лицима подржаће се решења која промовишу партнерство, сарадњу и иновативност. Кроз научене лекције, радиће се на успостављању институционалног оквира и обезбеђивању средстава из буџета Републике Србије за примену иновативних решења у области локалне политике запошљавања.

VII

МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА

Мере активне политике запошљавања, које ће у текућој години бити реализоване на основу Локалног акционог плана запошљавања града Смедерева за 2023. годину, као и претходних година, биће спроведене за три мере активне политике запошљавања:

1. Субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих

Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих подразумева финансијски подстицај, у једнократном износу, послодавцима из приватног сектора, за запошљавање незапослених лица и то:

1. лица без основног образовања;
2. лица без завршене средње школе;
3. лица старости 50 и више година;
4. дугорочно незапослена лица која посао траже дуже од 12 месеци, а посебно незапослена лица која посао траже дуже од 18 месеци;
5. жене, посебно дугорочно незапослене жене;
6. млади до 30 година старости, а посебно младе жене, млади без завршене средње школе, као и млади без радног искуства;
7. особе са инвалидитетом;
8. Роми;
9. корисници новчане социјалне помоћи;
10. лица у статусу вишка запослених.

Висина субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих износи 200.000,00 динара по кориснику.

Наведени износ субвенције за запошљавање следећих категорија теже запошљивих лица и то:

1. особе са инвалидитетом;
2. радно способни корисници новчане социјалне помоћи;
3. млади у домском смештају, хранитељским породицама и старатељским породицама;
4. жртве породичног насиља,

увећава се за 20% тако да износе 240.000,00 динара по кориснику.

Реализација се прати 12 месеци.

2. Подршка самозапошљавању

Подршка самозапошљавању обухвата стручну помоћ и средства у виду субвенције за самозапошљавање.

Стручна помоћ коју може да оствари незапослени који се самозапошљава састоји се од информативних и саветодавних услуга, обуке за развој предузетништва, као и подршке у првој години пословања која се реализује кроз менторинг програм и специјалистичке обуке у НСЗ, регионалним развојним агенцијама и др.

Средства за самозапошљавање у 2022. години одобравају се незапосленом лицу у виду субвенције, у једнократном износу од 300.000,00 динара по кориснику ради оснивања радње, задруге, или другог облика предузетништва, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос.

Одобравање субвенције за самозапошљавање одређује се на основу оцене бизнис плана, а приоритет за одобравање субвенције имају незапослени који припадају следећим категоријама:

1. млади до 30 година старости,
2. вишкови запослених;
3. Роми;
4. особе са инвалидитетом;
5. жене.

У случају самозапошљавања особа са инвалидитетом субвенција се одобрава у једнократном износу од 330.000,00 динара по кориснику, ради оснивања радње, задруге, или другог облика предузетништва, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач у њему заснива радни однос.

Реализација се прати 12 месеци.

3. Јавни радови

Јавни радови се организују у циљу радног ангажовања теже запошљивих незапослених лица и незапослених у стању социјалне потребе, ради очувања и унапређења радних способности незапослених, као и остваривања одређеног друштвеног интереса.

У програм јавних радова укључују се незапослена лица из следећих категорија:

1. радно способни корисници новчане социјалне помоћи;
2. Роми;
3. лица без завршене средње школе;
4. лица која посао траже дуже од 12 месеци;
5. особе са инвалидитетом.
6. жене

Приоритет за укључивање у меру имају лица из наведених категорија која се први пут ангажују на јавним радовима.

На јавним радовима се радно ангажују најмање три незапослена лица.

Послодавац који спроводи јавне радове закључује са незапосленим уговор о радном ангажовању у складу са прописима о раду и јавним конкурсом. Средства намењена за организовање јавних радова користе се за:

- 1) исплату накнаде за обављен посао лицима ангажованим на јавним радовима (по основу уговора о привременим и повременим пословима у висини до 35.000,00 динара на месечном нивоу за пун фонд радних часова, односно сразмерно времену радног ангажовања на месечном нивоу, која се увећава за припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање и која обухвата и трошкове доласка и одласка са рада);
- 2) накнаду трошкова спровођења јавних радова послодавцу (највише до 2.000,00 динара по лицу, једнократно, у зависности од трајања јавног рада);
- 3) накнаду трошкова обуке (у једнократном износу од 1.000,00 динара по ангажованом лицу које је завршило обуку), која се у зависности од врсте и сложености послова може организовати по интерном програму послодавца извођача јавног рада или програму образовне установе. По завршетку обуке лицу се издаје интерна потврда о стеченим компетенцијама или јавно призната исправа уколико је обуку реализовао ЈПОА.

Јавни радови се организују у области социјалне заштите и хуманитарног рада, одржавања и обнављања јавне инфраструктуре, одржавања и заштите животне средине и природе.

Право учествовања у поступку организовања јавних радова имају органи аутономне покрајине и органи јединица локалне самоуправе, јавне установе и јавна предузећа, привредна друштва, предузетници, задруге и удружења.

Јавни радови за особе са инвалидитетом

Јавни радови на којима се ангажују особе са инвалидитетом се могу организовати у свим јединицама локалне самоуправе, независно од степена развијености, у области социјалне заштите и хуманитарног рада, одржавања и обнављања јавне инфраструктуре, одржавања и заштите животне средине и природе и културе.

Јавни радови у које се укључују искључиво особе са инвалидитетом, могу бити одобрени за радно ангажовање најмање једне незапослене особе са инвалидитетом.

VIII

КАТЕГОРИЈЕ ТЕЖЕ ЗАПОШЉИВИХ ЛИЦА

Теже запошљив незапослени јесте незапослени који због здравственог стања, недовољног или неодговарајућег образовања, социо-демографских карактеристика, регионалне или професионалне неусклађености понуде и тражње на тржишту рада, или других објективних околности теже налази запослење.

У складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености Акциони план садржи категорије теже запошљивих лица које имају приоритет у укључивању у мере активне политике запошљавања.

Категорије теже запошљивих незапослених лица су екстензивно постављене и обухватају велики број лица која се међусобно разликују према нивоу запошљивости који

поседују, тако да је неопходно обезбедити да се у мере активне политике запошљавања укључују само они припадници ових категорија којима је таква подршка потребна у циљу интеграције на тржиште рада. Такође је веома важно одредити врсту потребне подршке у сваком појединачном случају. Због тога се укључивање у мере активне политике запошљавања врши у складу са проценом запошљивости и индивидуалним планом запошљавања. На основу процене запошљивости одређује се ниво потребне подршке, а у индивидуалном плану запошљавања утврђују се конкретне активности и мере које лице које тражи посао и Национална служба за запошљавање треба да предузму у циљу повећања запошљивости и запошљавања лица.

У оквиру појединих мера активне политике запошљавања дефинисане су категорије теже запошљивих лица која се укључују у меру, а у мерама у оквиру којих нису дефинисане категорије, приоритет за укључивање имају незапослена лица из следећих категорија:

- *лица без основног образовања;*
- *лица без завршене средње школе;*
- *лица старости 50 и више година;*
- *дугорочно незапослена лица која посао траже дуже од 12 месеци, а посебно незапослена лица која посао траже дуже од 18 месеци;*
- *жене, посебно дугорочно незапослене жене;*
- *млади до 30 година старости, а посебно младе жене, млади без завршене средње школе, као и млади без радног искуства;*
- *особе са инвалидитетом;*
- *Роми;*
- *корисници новчане социјалне помоћи;*
- *лица у статусу вишка запослених.*

Такође, у мере активне политике запошљавања укључиваће се и незапослена лица из следећих теже запошљивих категорија:

- *млади у домском смештају, хранитељским и старатељским породицама*
- *жртве породичног насиља;*
- *жртве трговине људима;*
- *избегла и расељена лица, повратници према Споразуму о реадмисији;*
- *самохрани родитељи;*
- *супружници из породице у којој су оба супружника незапослена;*
- *родитељи деце са сметњама у развоју;*
- *бивши извршиоци кривичних дела.*

Посебан приоритет за укључивање у мере активне политике запошљавања имају лица која се суочавају са више фактора отежане запошљивости, односно, која припадају у две или више претходно наведених категорија теже запошљивих лица.

У локалном планском документу у области запошљавања могу се утврдити и друге категорије теже запошљивих лица према утврђеном стању на локалном тржишту рада.

Сходно уведеној пракси родног буџетирања, у мере активне политике запошљавања подједнако ће се укључивати незапослени мушкарци и жене, ради подстицања једнаких могућности за њихово запошљавање.

IX**ИЗВЕШТАЈ О РЕАЛИЗАЦИЈИ ЛАПЗ ЗА 2022. ГОДИНУ**

За активне мере политике запошљавања у 2022. години, град Смедерево је из буџета определио 17.000.000,00 динара. Средства су распоређена према следећем распореду:

1. За јавне радове, имајући у виду да Министарство не субвенционише ову меру, опредељена су средства само из буџета града Смедерева, у износу од 5.000.000, динара. Овим средствима реализована су три јавна рада у трајању од 4 месеца, на којима је ЈКП Водовод ангажовао 5 незапослених лица, ЈКП Зеленило и гробља 11 незапослених лица, а ЈКП Паркинг сервис 5 лица. Од 21 ангажованог лица, 14 је мушког, а 7 лица женског пола.

Од опредељених 5.000.000,00 динара, утрошено 4.365.425,79 дин. Неискоришћена средства у износу 634.574,21 динара биће враћена у буџет Града.

Преостали износ од 12.000.000,00 динара, утрошен је на две мере- самозапошљавање и новозапошљавање.

2. За субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих издвојено је 5.000.000,00 динара. Износ појединачне субвенције по новозапосленом лицу је 200.000,00 динара. Овом субвенцијом запослено је 25 лица, 15 жена и 10 мушкараца. У буџет града биће враћене 2.000,00 динара.
3. За субвенције за самозапошљавање, укупно је опредељено 7.000.000,00 динара. Износ субвенције износио је 300.000,00 динара, тј 330.000,00 динара за посебне категорије лица. Упослено је 33 лица, 17 жена и 16 мушкараца. Преостали износ од 115.000,00 динара биће враћен у градски буџет.

Од 17.000.000,00 динара, колико је издвојено за мере активне политике у 2022. години, утрошено је 16.248.425,79 динара, а 751.574,21 динара ће бити враћено у буџет. Овом сумом упослено је 79 лица, 40 мушкараца и 39 жена. Највише неутрошеног новца остало је за меру спровођења јавних радова.

X

**ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА
И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА**

Финансирање активне политике запошљавања у 2023. години, обавља се из буџета града Смедерева у износу од 17.000.000,00 динара, суфинансирањем појединих мера из буџета Републике, средствима из буџета Републике кроз редовне јавне позиве НСЗ и др.

Додатна средства могу бити обезбеђена и из директног гранта НСЗ за спровођење мера активне политике запошљавања из ПРА фондова.

План мера активне политике запошљавања у 2023. години из средстава одређених буџетом града Смедерева за мере активне политике запошљавања, у износу од 17.000.000,00 динара:

Бр.	МЕРА АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА	Укупно	Средства (у динарима)
1.	Субвенције за самозапошљавање	× 300.000,00	7.000.000,00
2.	Субвенције послодавцима за новозапошљавање	× 200.000,00	5.000.000,00
3.	Финансијски оквир за потребе осталих мера активне политике запошљавања – јавни радови		5.000.000,00
Укупно			17.000.000,00